

Sygn. akt II C 661/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Marek Kruszewski

Protokolant: Julita Sielicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2015r., w Ł.

sprawy z powództwa M. O.

przeciwko Miastu S. W.

o zapłatę

1/ oddała powództwo;

2/ zasądza od M. O. na rzecz Miasta S. W. 606,10 zł (sześćset sześć złotych dziesięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3/ nakazuje pobrać od M. O. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi 116,00 zł (sto szesnaście złotych) tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

Sygn. akt II C 661/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 21 maja 2015 roku, skierowanym przeciwko Miastu S. W. jako organowi prowadzącemu Zespół Szkół nr (...) – Szkołę Podstawową nr (...) w W., M. O. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej 4.420,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty z tytułu naruszenia przez pozwanego przysługujących powodowi praw autorskich do Mapy (...) Wydawnictwa (...) poprzez rozpowszechnianie jej dwóch fragmentów w serwisie internetowym (...).

Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według załączonego spisu kosztów.

Miasto S. W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc, iż strona URL: (...) nigdy nie była stroną internetową prowadzoną przez Szkołę Podstawową nr (...) w W., ani jej pracowników.

Stan faktyczny:

W dniu 13 lutego 2006 roku M. O. działający pod firmą (...) zawarł z A. C. działającym pod firmą (...) umowę, której przedmiotem było udzielenie powodowi licencji wyłącznej na korzystanie z utworów wyszczególnionych jako: (...)

Licencjodawca oświadczył, że posiada wyłączne autorskie prawa majątkowe do wyszczególnionych wyżej produktów, w tym cyfrowej mapy Polski oraz wszelkich programów komputerowych zawierających tę mapę lub też jej elementy.

Licencjodawca udzielił powodowi wyłącznej licencji na korzystanie z wymienionych wyżej utworów na następujących polach eksploatacji:

1/ zezwalania na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na następujących polach eksploatacji:

a/ utrwalanie i zwielokrotnianie metodą poligraficzną i elektroniczną oraz rozpowszechnianie w sieciach teleinformatycznych (w tym w sieci Internet oraz sieciach o zbliżonej strukturze i sposobach funkcjonowania) rastrowych obrazów kartograficznych (map) stanowiących element opracowań wskazanych w/w map i atlasów,

b/ dokonywanie zmian w treści i formie graficznej map, o których mowa wyżej poprzez dodawanie własnych punktów wskazujących lokalizację obiektów punktowych, liniowych lub powierzchniowych.

Licencji udzielono z dniem podpisania umowy.

Strony ustaliły, że licencjodawca może dochodzić roszczeń związanych z naruszeniem autorskich praw majątkowych w zakresie objętym licencją wyłączną.

Umowa została zawarta na okres dwóch lat począwszy od daty zawarcia. Umowa sporządzona została na piśmie i nie zawierała żadnych załączników.

/umowa licencyjna wyłączna nr 5.13.3.2006 - k. 14-15/

W dniu 13 lutego 2008 roku te same strony zawarły aneks do umowy z 13 lutego 2006 roku, którym przedłużyły tę umowę na kolejny, dwuletni okres poczynając od 13 lutego 2008 roku. Kolejne aneksy zawarto w dniach 12 lutego 2010 roku oraz 12 lutego 2012 roku. Ostatnim aneksem przedłużono umowę licencyjną na kolejny, dwuletni okres poczynając od dnia 13 lutego 2012 roku.

/aneksy do umowy - k. 14-15/

Od 2011 roku Szkoła Podstawowa nr (...) im. (...) oraz Gimnazjum nr (...) wchodzi w skład Zespołu Szkół nr (...) przy ulicy (...) w W..

8 listopada 2007 roku - przed powstaniem Zespołu Szkół nr (...) w W. - Szkoła Podstawowa nr (...) w W. nabyła program do tworzenia stron internetowych (...), do którego do chwili obecnej posiada licencję na jego użytkowanie. W 2007 roku szkoła była właścicielem strony internetowej (...)

/oświadczenie - k. 24, faktury VAT - k. 25-26, zeznania świadka K. P. - k. 56/

Od 2011 roku Zespół Szkół nr (...) w W. posiada własną stronę internetową, wykupiony program (...) w firmie (...) oraz dwie podstrony szkoły podstawowej i gimnazjum: (...).

Informacje na w/w stronach internetowych zamieszczane są przez nauczycieli placówek, którym przydzielono obowiązki zajmowania się stronami, po konsultacji z Dyrektorem Zespołu Szkół nr (...) w W..

/zeznania świadka K. P. - k. 56/

Zespół Szkół nr (...) w W. nigdy nie korzystał z adresu (...) i nigdy nie była to strona internetowa Zespołu Szkół nr (...), ani Szkoły Podstawowej nr (...).

/zeznania świadka K. P. - k. 56/

Na stronie internetowej (...) został umieszczony fragment mapy wskazujący dojazd do Szkoły Podstawowej nr (...) w W..

/wydruk ze strony internetowej - k. 10/

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2015 roku Sąd oddalił wnioski powoda o przesłuchanie w charakterze świadków M. H., J. K., B. K. oraz zobowiązała stronę pozwaną do wskazania Zastępcy Dyrektora Szkoły Podstawowej w 2012 roku na okoliczność ustalenia, czy świadkowie mają wiedzę na temat korzystania ze strony internetowej (...)

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Tymczasem wnioski strony powodowej zgłoszone na rozprawie zmierzały w istocie swej do poszukiwania dowodów mogących posłużyć M. O. do dochodzenia swoich roszczeń, przy czym ze sposobu sformułowania tych wniosków można wnioskować, że powód był raczej zainteresowany ustaleniem podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie jego praw, a nie dowiedzeniem, że naruszającym był pozwany. Nie jest to jednakże celem postępowania dowodowego, które powinno zmierzać do wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnego sporu między stronami procesu.

Niezależnie od powyższego, strona powodowa знаła doskonale stanowisko pozwanego, który zaprzeczył jakoby był właścicielem domeny internetowej, w której miało nastąpić naruszenie praw powoda i zgłosił na tę okoliczność stosowne wnioski dowodowe. W związku z tym, profesjonalny pełnomocnik powoda do ustosunkowania się do tego zarzutu, a w szczególności zgłoszenia wniosków dowodowych, zarządzeniem z 24 czerwca 2015r. doręczonym 1 lipca 2015r. (k 37), w terminie 14 z zastrzeżeniem, iż po jego upływie wnioski zostaną pominięte. W tym momencie był czas na zgłaszanie wszelkich wniosków dla wykazania prawdziwości twierdzenia, jakoby pracownicy placówki oświatowej podlegającej pozwanemu byli odpowiedzialni za treści zamieszczone w witrynie internetowej, na której powód odnalazł fragment mapy, do którego przysługują mu autorskie prawa majątkowe. Skoro powód nie zgłosił wspomnianych wyżej wniosków w określonym terminie, ani nie uprawdopodobnił, iż ich niezgłoszenie nastąpiło bez jego winy, Sąd miał podstawę do pominięcia wniosków dowodowych zgłoszonych na rozprawie, w oparciu o dyspozycję art. 207 § 6 kpc.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 67 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 2006 r., Nr 90, poz. 631) twórca może udzielić upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, uprawniony z licencji wyłącznej może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych, w zakresie objętym umową licencyjną.

Na podstawie art. 79 ust. 1 punkt 3 litera b w/w ustawy uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

Osobą odpowiedzialną z tytułu naruszenia autorskiego prawa majątkowego jest każdy, kto dopuszcza się wkrócenia w sferę uprawnień twórcy, a więc kto bezprawnie wkracza w zakres autorskiego prawa majątkowego uprawnionego. Natomiast wszystkie przesłanki warunkujące wypłatę wynagrodzenia - zgodnie z zasadą z art. 6 k.c. - musi wykazać osoba, która dochodzi tego świadczenia. Jeśli legitymacja bierna zostanie wykazana, na pozwanym spoczywa ciężar wykazania, że jego działania nie są bezprawne.

W toku niniejszego postępowania powód nie wykazał legitymacji biernej strony pozwanej. Z relacji Dyrektora Zespołu Szkół nr (...) w Ł., obejmującego Szkołę Podstawową nr (...) w W. i Gimnazjum nr (...) w W., wynika, że Zespół Szkół nr (...) posiada swoją oficjalną stronę internetową, wykupiony program (...) w firmie (...) oraz dwie podstrony szkoły podstawowej i gimnazjum: _ (...). Natomiast strona o adresie _ (...) nigdy nie była prowadzona ani przez Zespół Szkół nr (...), ani przez Szkołę Podstawową nr (...). Powyższe placówki nie korzystały z adresu (...). Jediną oficjalną stroną

Szkoły Podstawowej nr (...) jest (...) i tylko za informacje znajdujące się na tej stronie strona pozwana może ponosić odpowiedzialność.

Powód nie udowodnił, że Szkoła Podstawowa nr (...) jest lub był właścicielem domeny (...) nie udowodnił też, że taka strona internetowa była prowadzona przez szkołę, lub ktokolwiek z pracowników szkoły, w ramach swoich obowiązków służbowych mógł mieć wpływ na treści zawarte na tej stronie. W gruncie rzeczy, powód wywiódł związek pomiędzy przedmiotową stroną i szkołą podstawową nr (...) wyłącznie z faktu, że w adresie internetowym figuruje oznaczenie „(...)”, zaś zamieszczonych pod tym adresem mapach zaznaczono szkołę podstawową nr (...) w W. (wydruki załączone na k 9 i 10). Okoliczności te nie pozwalają jednakże na wywiedzenie z nich logicznie uzasadnionego wniosku, że za stworzenie lub administrowanie tej strony odpowiedzialność ponosi dyrekcja szkoły lub któryś z jej pracowników. Jak słusznie zauważył to pozwany, stronę z tego rodzaju oznaczeniami mógł stworzyć każdy. Wypada jedynie dodać, że widniejące na mapie umieszczonej na tej stronie wskazanie położenia szkoły podstawowej nr (...) mogło posłużyć dowolnemu podmiotowi, jako charakterystyczny punkt orientacyjny umożliwiający osobom nie znającym tej części miasta odnalezienie w terenie dowolnego, trudniejszego do zidentyfikowania adresu. Warto w tym miejscu zauważyć, że nawet na fragmencie mapy dołączonym do pozwu, jako dowód tożsamości utworów, a będącej wydrukiem z programu, do którego powód rości sobie prawa, także zaznaczono tę samą szkołę (k 11)

M. O. poprzez zgłoszone w toku sprawy wnioski o zobowiązanie (...). S.A. w K. do udzielenia informacji w trybie art. 80 ust. 1 punkt 3 litera c ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz przesłuchanie w sprawie świadków na okoliczność ich wiedzy na temat korzystania ze strony internetowej (...) poszukiwał właściciela domeny, jak również osób pracujących w Szkole Podstawowej nr (...), które korzystałyby z tej strony. Powód wskazywał, że (...) S.A. jest abonamentem domeny nadrzędnej (...), jednakże nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dowodów. Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę twierdzenie to zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Rozkład ciężaru dowodu polega na tym, że powód powinien udowodnić fakty pozytywne, stanowiące podstawę jego twierdzeń. Podkreślić należy, iż rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku w sprawie o sygn. akt I CKU 45/96.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie nie pozwala na przypisanie stronie pozwanej naruszenia autorskich praw majątkowych powoda, co czyni bezprzedmiotowym rozważenie, czy Szkole Podstawowej nr (...) w W. służyło jakiegokolwiek skuteczne względnie prawo, aby to uczynić.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zapadło w oparciu o zasadę wyrażoną w art. 98 k.p.c. Na zasądzone z tego tytułu na rzecz pozwanego kwoty złożyły się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł ustalone według stawek określonych w § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 490) oraz koszty korespondencji poniesione przez stronę pozwaną w wysokości 6,10 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014 r., poz. 1025 ze zm.) Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 116 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych związanych ze stawiennictwem świadka K. P. w sądzie.